

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 390/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudíťa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátkou kanceláriou JUDr. Ošváth, s. r. o., Vajanského 1955/58, Piešťany, IČO 47 546 174, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ing. Peter Ošváth, PhD., LL.M., proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 Tpo 10/2021-142 zo 4. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 28. apríla 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 Tpo 10/2021-142 zo 4. marca 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že aj sťažovateľ je väzobne stíhaný pre zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a b), ods. 2 písm. b) a ods. 3 písm. c) v spojení s § 138 písm. i) a inými zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku. Uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 Tp 58/2020 zo 14. mája 2020 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 2 Tpo 58/2020 zo 16. júna 2020 bol sťažovateľ z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vzatý do väzby, ktorá mu začala plynúť 12. mája 2020 a jej základná lehota sa končila 12. decembra 2020. Naposledy bola lehota väzby sťažovateľa predĺžená uznesením krajského súdu č. k.

23 Tpo 10/2021-142 zo 4. marca 2021, ktorý v sťažnostnom konaní zrušil príslušnú výrokovú časť uznesenia okresného súdu č. k. 1 Tp 12/2021 z 23. februára 2021 týkajúcu sa sťažovateľa a jeho väzbu predĺžil do 12. júna 2021.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v súhrne považuje predĺženie lehoty trvania väzby za nezákonné a zdôrazňuje, že krajský súd napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnil, čo samo osebe zakladá dôvod jeho arbitrárnosti a porušenie práva na spravodlivý proces.

4. V konkrétnostiach proti dôvodom kolúznei väzby namietol prieskumy v postupe orgánov činných v trestnom konaní a na túto skutočnosť krajský súd relevantne nereagoval keď sťažovateľa neprepustil z väzby. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu o tom, že „*vyšetrovanie prebieha plynule bez zavinených prieskumov*“. Podľa sťažovateľa vyšetrovanie trvá od vzneseného obvinenia už takmer 12 mesiacov a za celú túto dobu bol vykonaný jediný výsluch jeho osoby ako obvineného, a to až po 7 mesiacoch od jeho obvinenia a vzatia do väzby. K ďalším prieskumom vo vyšetrovaní podľa sťažovateľa dochádza pri znaleckom skúmaní zaistených motorových vozidiel, ktoré neboli podrobené znaleckému skúmaniu bezprostredne po ich zaistení, ale až v rozmedzí 4 až 9 mesiacov po tomto úkone. Postup vyšetrovateľa v rámci prípadného konania nie je možné aprobovať ani potrebou vykonania kontroly zaistených vecí so zápisnicami o vykonaných prehliadkach a príslušnou fotodokumentáciou. Podľa sťažovateľa k prieskumom vo vyšetrovaní dochádza úmyselne, keďže k znaleckému skúmaniu zaistených vozidiel došlo tesne pred uplynutím základnej 7-mesačnej lehoty väzby v prípravnom konaní, čo mal byť dôvod (jeden z argumentov) na predĺženie lehoty trvania väzby. Tento stav je najmarkantnejšie viditeľný pri návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby z 10. februára 2021, ktorý bol odôvodnený potrebou vykonania konkrétnych procesných úkonov, ku ktorým vykonaniu nedošlo ani takmer do uplynutia lehoty predĺženia väzby.

5. Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne aj v časti týkajúcej sa zdôvodnenia preventívnej väzby, keďže podľa jeho názoru vývoj objasňovaného skutku oslabil dôvody trvania preventívnej väzby natoľko, že v jeho prípade neexistuje dôvodná obava z pokračovania v trestnej činnosti. Krajský súd v napadnutom uznesení len paušálne a bez konkrétnych skutočností odôvodňuje preventívnu väzbu sťažovateľa, pričom judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nepripúšťa pozbavenie osobnej slobody jednotlivca ako prostriedok všeobecnej prevencie.

6. Napokon sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne aj v časti týkajúcej sa nahradenia jeho väzby, v ktorej absentuje predovšetkým vykonanie testu proporcionality.

7. Na podklade už uvedeného sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu, právo nebyť stíhaný a pozbavený slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 04.03.2021, č.k. 23Tpo/10/2021-142 porušené bolo.

2. *Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 04.03.2021, č.k. 23 Tpo/10/2021-142 sa zrušuje.*
3. *Krajskému súdu v Trenčíne sa prikazuje, aby sťažovateľa bezodkladne prepustil z väzby na slobodu.*
4. *Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000,- Eur...*
5. *Sťažovateľovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania a právneho zastúpenia...“*

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy), práva na slobodu a bezpečnosť [čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru] a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

III.1. Právomoc ústavného súdu:

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon, ktorým je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.2. Relevantná právna úprava:

13. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na základe rozhodnutia súdu.

14. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

15. Podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní, alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní, alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený. Predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7. Pri späťvzátí návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sa postupuje primerane podľa § 72 ods. 3.

III.3. Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu:

16. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou.

17. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru, s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (pozri obdobne napr. rozsudky ESĽP vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, bod 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, bod 51).

18. Ústavný súd zároveň považuje za potrebné zvýrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci (II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021, taktiež aj rozsudky ESĽP vo veciach Letellier proti Francúzsku z 26. 10. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie).

19. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu

a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd.

20. Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby a jej ďalšie trvanie. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.

21. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

III.4. Sťažovateľom namietané porušenie čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

22. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci (II. ÚS 37/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016). Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti predložil na posúdenie aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

23. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje označený článok dohovoru. Väzobným konaním nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5

dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07, osobitne vo vzťahu k sťažovateľovi IV. ÚS 120/2021, II. ÚS 182/2021). V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keďže sa sťažovateľom označený čl. 6 ods. 1 dohovoru nevzťahuje na konanie o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby.

24. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu. Tento článok dohovoru sa vecne vzťahuje na prvotné zadržanie obvineného z trestného činu a jeho predvedenie pred sudcu pre prípravné konanie na rozhodnutie o vzatí do väzby alebo jeho prepustenie na slobodu. V sťažovateľovom prípade však išlo o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby na podklade žiadosti prokurátora o predĺženie lehoty trvania väzby. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, keďže sa sťažovateľom označený čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru vecne nevzťahuje na konanie o predĺženie lehoty trvania väzby.

III.5. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy:

25.1. Krajský súd v napadnutom uznesení k dôvodom kolúznej väzby uviedol:

«Z pohľadu tzv. kolúznej väzby popri vyššie uvedenom nemožno nevidieť, že tento obvinený doposiaľ vznesené obvinenia pre rozsiahlu, závažnú činnosť „odmieta“. Obvinený popieraním trestnej činnosti síce využíva svoje zákonne práva, to ale neznamená, že súdy rozhodujúce o tomto dôvode väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr.por., vrátane možnosti jej nahradenia popri iných okolnostiach tento dôvod väzby odôvodňujúcich, by nemohli na takýto prístup obvineného k svojmu trestnému stíhaniu tiež prihliadať. Rovnako správne prokurátor v sťažnosti uviedol, že obvinený vo svojej výpovedi môže síce „klamať“ (s výnimkou krivého obvinenia je za to nepostihnuteľný). Ak však obvinený aj svoju výpoveď využije na „zavádzanie“, aby neboli odhalené osoby, ktoré by ho mohli „usvedčovať“ z trestnej činnosti, potom tiež ide o konkrétnu okolnosť, ktorá môže odôvodňovať vyššie uvedený dôvod väzby...»

25.2. K dôvodom preventívnej väzby uviedol:

«Ďalej k dôvodu tzv. preventívnej väzby - § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. je potrebné uviesť, že „rozširovanie“ trestného stíhania oproti stavu pri vzatí obvineného do väzby významne posilňuje tento dôvod väzby. Postupné odhaľovanie ďalšej závažnej trestnej činnosti, vrátane medzinárodného prvku spolu s doterajšou trestnou a priestupkovou minulosťou obvineného „zvyšuje“ obavu, že by obvinený na slobode mohol pokračovať v trestnej činnosti. V tejto súvislosti tiež prokurátor v sťažnosti správne poukázal nielen na dobré personálne zázemie pre pokračovanie v trestnej činnosti, ale poukázal aj na objektívne materiálno-technické zabezpečenie a dlhodobé skúsenosti obvineného z takejto „práce“ s vozidlami. Obvinený sám pred sudcom pre prípravné konanie uviedol, že firma, ktorej je konateľom, vykonáva pneuservis, čistenie interiérov vozidla a odťahovú službu. Nezriedka pritom z prejednávanych vecí vyplýva, že v rámci takéhoto predmetu

činnosti sa môže „skryte“ páchať trestná činnosť takého charakteru, ako je obvinený [REDACTED] [REDACTED] trestne stíhaný.»

25.3. K možnosti nahradenia väzby uviedol:

«Pri nahradení väzby či už prijatím písomného sľubu, tak aj dohľadom probačného a mediačného úradníka musí súd skúmať, či už samotná osoba obvineného dáva rozumnú istotu, že možno „veriť“ jej sľubom a zároveň dohľad, ktorý samozrejme nemôže pôsobiť permanentne, bude mať na možné kolúzne alebo kriminálne aktivity obvineného na slobode dostatočný „zabraňujúci“ účinok. Senát nadriadeného súdu k tomu vyslovuje názor, že tomu tak zatiaľ nie je. Je len veľmi ťažké nadobudnúť rozumnú istotu, že účely sledované väzbou budú na slobode naplnené, ak ide o primárne mladého obvineného, ktorý už „stihol“ byť sedemkrát súdne trestaný (v jednom prípade bol obvinenému uložený súhrnný trest). V tomto prípade potom už súdy majú negatívnu skúsenosť o tom, že na „prevýchovu“ takejto osoby zrejme nepostačovali vykonané sankcie, a to ani výkony trestov odňatia slobody v dlhšej výmere. Ťažko potom možno dospieť k názoru o dostatočnej účinnosti náhrad za väzbu, aby obvinený na slobode nemaril vyšetrovanie alebo nepokračoval v trestnej činnosti - § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. V tejto súvislosti u tohto obvineného prokurátor správne poukázal aj na dlhodobé vzťahy obvineného [REDACTED] na osoby, od ktorých si tento obvinený „zadovážoval“ motorové vozidlá, vrátane cezhraničných vzťahov. Tiež pomyslený vzťah hierarchicky vyššieho postavenia obvineného medzi spoluobvinenými vo vzťahu k tým spoluobvineným, ktorí ho z trestnej činnosti zatiaľ usvedčujú ([REDACTED], [REDACTED]).»

26. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že krajský súd ako súd sťažnostný konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické a ústavný súd ich považuje za legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Krajský súd dôsledne reagoval na sťažovateľom predostretú argumentáciu týkajúcu sa jeho výhrad vzťahujúcich sa na dôvody kolúznej, ako aj preventívnej väzby vrátane dôvodov jej nenahradenia prijatím sľubu a dohľadom probačného a mediačného úradníka. Dôvody preventívnej väzby krajský súd videl v nielen v pretrvávajúcom dôvodnom podozrení z trestnej činnosti sťažovateľovi kladenej za vinu pri jeho vzatí do väzby, ale aj v rozšírení obvinenia pre ďalšiu trestnú činnosť. Odôvodnenosť podozrenia predpokladá existenciu skutočností alebo informácií, ktoré objektívnemu pozorovateľovi umožnia urobiť záver, že daná osoba mohla spáchať trestný čin (rozsudok EŠLP Michalko proti Slovenskej republike z 21. 12. 2010, body 112 a 113). Konanie musí vykazovať znaky, ktoré v danom čase podľa platného vnútroštátneho práva napĺňajú skutkovú podstatu trestného činu (rozsudok EŠLP Lukanov proti Bulharsku z 20. 3. 1997), a musí byť jasné, o aký konkrétny trestný čin ide (rozsudok EŠLP Berktaş proti Turecku z 1. 3. 2001). K absolútnym výsledkom v tomto smere je možné dospieť až po vyhlásení odsudzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak v sťažovateľovom prípade došlo dosiaľ vykonaným dokazovaním nielen k prehĺbeniu podozrenia zo spáchania stíhanej trestnej činnosti, ale až k rozšíreniu obvinenia pre ďalšiu trestnú činnosť. Postup orgánov činných v trestnom konaní sa teda sústredil nielen na dokazovanie už známej trestnej činnosti (čo viedlo k vznesenému obvineniu), ale aj preverovania podozrení z ďalšej trestnej činnosti, a preto krajský súd ústavne konformne dôvodil, keď považoval «„rozširovanie“ trestného stíhania oproti stavu pri vzatí obvineného do väzby» za aspekt výrazne potvrdzujúci dôvod preventívnej väzby, navyše doplnkovo podmienený aj výskytom medzinárodného prvku. Z judikatúry ústavného súdu sa pritom podáva (IV. ÚS 383/04,

III. ÚS 892/2016, IV. ÚS 56/2021), že ak existuje čo i len jeden zákonný dôvod väzby, väzba je zákonná a ústavná, ak takýto dôvod všeobecný súd aplikoval. Navyše práve postup orgánov činných v trestnom konaní spočívajúci v súbežnom vykonávaní dokazovania smerujúceho k preukázaniu už zistenej trestnej činnosti v prípravnom konaní a odhaľovaní latentnej trestnej činnosti (napríklad na podklade výpovedí spolupracujúcich spoluobvinených [REDACTED] a [REDACTED]) bol aj jednou z odpovedí na sťažovateľom vznesené námietky týkajúce sa prietahového postupu orgánov činných v trestnom konaní pri vedenom dokazovaní, pretože práve vykonávaním úkonov v rámci prípravného konania sa postupne (v štádiu podozrenia) odkrýva aj ďalšia, doteraz latentná trestná činnosť. Ďalšou odpoveďou bola zistená náročnosť a rozsiahlosť znaleckého skúmania z odboru metalurgie, ktoré pri vzájomnej kumulácii boli pre krajský súd dostatočnými dôvodmi, prečo pristúpil k predĺženiu lehoty trvania väzby. Krajský súd taktiež poukázal aj na podnikateľské aktivity sťažovateľa počas jeho pobytu na slobode spočívajúce v prevádzkovaní pneuservisu, odťahovej služby a pod., ktorá vzhľadom na svoj predmet dokáže poskytnúť sťažovateľovým aktivitám kladeným mu za vinu legálne krytie. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd bol oprávnený na posilnenie dôvodov preventívnej väzby poukázať aj na sťažovateľovu trestnú minulosť spočívajúcu v siedmich odsúdeniach, ktorá je určitým komponentom jeho vnútorného postoja k dodržiavaniu spoločenských noriem. Týmto aspektom krajský súd odôvodnil nevyhovenie návrhom na nahradenie väzby, ktoré je aj podľa názoru ústavného súdu relevantné pri zohľadnení rizika páchania trestnej činnosti v budúcnosti. Pokiaľ sa teda sťažovateľ v rámci svojej argumentácie dožaduje preskúmania toho, či mal krajský súd pristúpiť k nahradeniu väzby, tak ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť úvah krajského súdu o negatívnej skúsenosti súdov so sťažovateľom v dôsledku jeho trestnej minulosti a zlyhaní individuálnej prevencie uložených sankcií proti nemu. Inými slovami, krajský súd sa žiadosťou sťažovateľa o nahradenie väzby sľubom (na podklade jeho žiadosti) a dohľadom probačného a mediačného úradníka (*ex offio*) zaoberal a po obsahovej stránke vyčerpávajúco odôvodnil, prečo im vyhovieť nemohol.

27. Ústavnú konformnosť napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje ústavný súd aj vo vzťahu k odôvodneniu kolúznej väzby sťažovateľa, ktorú krajský súd videl aj v identifikovaní ďalšej konkrétnej skutočnosti, a to pokusoch o zavádzanie orgánov činných v trestnom konaní pri ich snahe o identifikáciu osôb, ktoré by ho mohli usvedčovať z trestnej činnosti. Tento dôvod aj v spojení s rozšírením obvinenia sťažovateľa pre inú trestnú činnosť za súčasného odhaľovania ďalších podozrení z trestnej činnosti predstavuje konkrétnu skutočnosť, ktorá má potrebný potenciál naplniť kolúzny dôvod väzby. Napokon aj ESLP judikoval, že v prípadoch organizovanej trestnej činnosti alebo gangov je často vysoké riziko, že zadržaný, ak by bol prepustený na slobodu, bude vyvíjať nátlak na svedkov alebo ďalších obvinených alebo inak mariť konanie (rozsudok vo veci Štvrtecký proti Slovensku z 5. 6. 2018, sťažnosť č. 55844/12, bod 61; tiež rozsudok Podeschi proti San Marínu z 13. 4. 2017, sťažnosť č. 66357/14, bod 149).

28. Ústavný súd, vychádzajúc z judikatúry, podľa ktorej súd rozhodujúci o ďalšom trvaní väzby nie je povinný detailne odpovedať na každý argument sťažovateľa uvedený v sťažnosti, avšak je povinný vysporiadať so skutočnosťami a s argumentmi, ktoré sú spôsobilé spochybniť existenciu podmienok nevyhnutných pre zákonnosť pozbavenia slobody, resp. ďalšieho držania sťažovateľa vo väzbe (porov. Nikolova proti Bulharsku, č. 31195/96, rozsudok Veľkej komory ESLP z 25. 3. 1999, bod 61; rozsudok ESLP Ilgar Mammadov proti Azerbajdžanu z 22. 5. 2014, sťažnosť

č. 15172/13, bod 114), konštatuje, že krajský súd vo svojom napadnutom uznesení túto svoju povinnosť splnil a poskytol sťažovateľovi primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“; rozsudok ESĽP z 10. 10. 2000 vo veci Grauslys proti Litve, č. 36743/97) na dôvody predĺženia lehoty trvania jeho väzby.

29. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu v časti zákonnosti dôvodov preventívnej väzby, ako aj kolúznej väzby vrátane časti týkajúcej sa jej nenahradenia odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

30. Vzhľadom na odmietnutie podanej ústavnej sťažnosti ako celku, ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uvedenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2021

Libor Duľa
predseda senátu